

Ett nytt brukningscentrum

Det är inte alla projekt som kan börja med ett blankt papper, men så var det när Mälarturf och Taxinge gods vid Nykvarn utanför Södertälje skulle bygga ett nytt brukningscentrum.

AV LENNART WIKSTRÖM
FOTO AGNETA LILLIEHÖÖK

Att höra Per Fimmerstad berätta om hur han och hans medarbetare byggt ett nytt brukningscentrum på Hällby är lite som att lyssna på berättelsen om utflyttningen av en gård under någon av de svenska skiftesreformerna.

För Pers del startade det med att han började arbeta hos Kjell Eriksson, som startade företaget Mälarturf 1973. När Kjell ville dra sig tillbaka 2017 tog Per och hans fru Ulrika över verksamheten.

”Från början hörde marken till en större gård och vi fick förmånen att köpa loss 165 hektar där odlingen av gräsmatta ligger”, berättar Per. ”Vi hade verksamhet och mark men inga hus och då gällde det att hitta ett nytt brukningscentrum.”

Förutom gräsmatteodlingen brukar Per cirka 500 hektar med mer traditionell växtodling.

NOGGRANN PLANERING

Planerna på en ny maskinhall, spannmålsanläggning och personalhus med butik och kontor fick växa fram tillsammans med medarbetarna. Mia Lundqvist på Svalsta Byggkonsult i Nyköping stod för tekniskt stöd och ritningar.

”Det är egentligen olikt mig att ha en sådan framförhållning”, säger Per inte utan viss självironi. ”Men det handlade om ett stort projekt för vår del och då ville vi inte att det skulle gå fel.”

Med planerna klara började projektet med att få till en anpassad byggplats. Sammanlagt gick det åt 30 000 ton fyllnadsmaterial. Maskinhallen byggdes först, på en yta av 30 x 90 meter, förut-

Per Fimmerstad och hans pappa Jan är mycket nöjda med de nya byggnaderna.

om maskiner rymmer den verkstad och spolhall. Den togs i bruk 2021.

”Eftersom vi visste att vi skulle komma att behöva torka och lagra en del spannmål blev nästa projekt en rejäl fastbränslepanna”, berättar Per. ”Sedan blev det dags att ta itu med personalutrymmen och kundmottagningen, eller personalhuset, som vi kallar det.”

HELT I LÖSVIRKE

Huset är byggt helt i lösvirke på betongplatta och med stålförstärkt bjälklag mellan första och andra våningen. Takstolar och limträdetaljer kommer från Moelven i Töreboda, tidigare Töreboda Limträ, ett företag som Pers farfars far gick in och räddade från konkurs samt ägde och drev under ett antal år.

På bottenvåningen finns butik, kontor och personalutrymmen, medan övervåningen rymmer kontorslokaler för utyrning, en allmän del och en boendedel som används för tillfälligt övernattande medarbetare.

Huset togs i bruk under första halvåret 2022, men det är först i år som alla detaljer kommit på plats och även utemiljön gjorts i ordning.

LÅG KOSTNAD

Projektet har helt och hållet drivits i egen regi med en mycket snäv budget. Målet har varit att bygga till halva kostnaden jämfört med att ha en extern entreprenör. Det har varit möjligt genom att ha hantverkare anställda i företaget, att inte be-

höva ha allt klart på en gång och genom smarta upphandlingar. Den enda externa entreprenören har varit för elarbeten.

”Det kostar alltid mer än man räknar med att bygga och därför brukar jag göra tuffa budgetar för att hålla nere kostnaderna. Och det fungerade, även om det var med lite tur”, erkänner Per. ”När vi satte igång i början av 2020 kom pandemin och många projekt hamnade i stå. Det gjorde att vi kunde handla upp direkt av grossister och tillverkare.”

Den ursprungliga budgeten för personalhuset var 6,5 miljoner kronor och den slutliga kostnaden hamnade på 7,5 miljoner.

BLANKT PAPPER

”Det var fantastiskt kul att få bygga produktionslokaler där vi helt fritt på blankt papper kunnat rita upp hur vi ville ha det”, säger Per. ”Även om det kostar att bygga nytt blir det i längden lönsamt om vi tar hänsyn till underhåll och drift av äldre byggnader. Dessutom behöver vi inte göra några kompromisser, utan har kunnat planera helt och hållet utifrån vår verksamhet.”

Är det någonting du i efterhand hade velat göra annorlunda?

”Eftersom vi hade personalen med oss hela vägen hamnade vi i huvudsak rätt och det var bara några enstaka detaljer som vi missade”, säger Per. ”I efterhand kanske vi kan tycka att vi skulle ha byggt större, men det vi står med idag var vad vi måktade med.” ●

Personalhuset på Hällby

Byggår: Byggstart 2021, inflyttning 2022

Yta: 12 x 24 meter i två plan.

Projektering och planering:

Egen projektering i samarbete med Svalsta Byggkonsult, Nyköping.

Entreprenörer: Mälarturf AB.

Leverantörer: Moelven Töreboda (tidigare Töreboda Limträ), Sandåsa såg, Underbacken Betong. Taket är ett egenproducerat sedumtak.

Kostnad: 7,5 miljoner kronor.

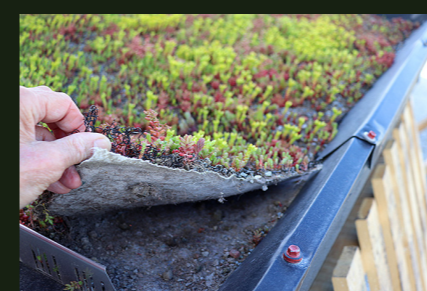
Huset har ett egenproducerat sedumtak. Låg vikt och lång livstid med minimalt underhåll är några av fördelarna. Sedum skyddar den underliggande takpappen och det ger huset en miljöprofil.

Klassiskt rött med vita fönster.

Personalhuset är placerat vid infarten till gårdscentrum, nära maskinhallen och samtidigt lätt tillgängligt för besökare och kunder.

Sedumplantorna är tåliga och klarar de kärva villkoren på taket. De suger upp och lagrar nederbörden samt avlastar avloppssystemet.

I den del av huset som vetter mot uppfarten ligger butiken. Atmosfären är ljus och luftig.

Receptionsdisken är platsbyggd. Väggarnas grå nyanser passar bra ihop med diskens omålade trä.

Praktiskt kök med serveringsdisk. Matsal med rustik inredning. Personalens givna samlingsplats.

Många fler bilder finns på www.lantbruketsaffarer.se och i den digitala utgåvan.

Fler bilder – Personalhuset på Hällby

FOTO: ULF C NILSSON & ULRIKA STÄLL FIMMERSTAD

”Det var fantastiskt kul att få bygga produktionslokaler där vi helt fritt på blankt papper kunnat rita upp hur vi ville ha det”, säger Per.

Det som gjordes allra sist var balkongen. Den ger behaglig skugga för personalen under varma sommardagar.

Personalhuset fick växa fram med noggrann planering och möjlighet för medarbetarna att vara med och utforma lokalerna. Projektet har drivits helt i egen regi med en mycket snäv budget. Målet har varit att bygga till halva kostnaden jämfört med att ha en extern entreprenör.

Bottenvåningen går i gråa färgnyanser.

Ekonomibyggnaderna togs i bruk 2021. Maskinhallen på 30 x 90 meter byggdes först. Därefter verkstad och spohall. Generösa ytor präglar alla utrymmena.

Vita fönster på samtliga byggnader. Genomgående samma stil, spröjs ger en genuin känsla.

Övervåningen rymmer kontorslokaler för uthyrning, en allmän del och en boendedel som används för tillfälligt övernattande medarbetare och tillfällig personal.

Moderna lampor ger ett behagligt ljus i trappan mellan våningarna.

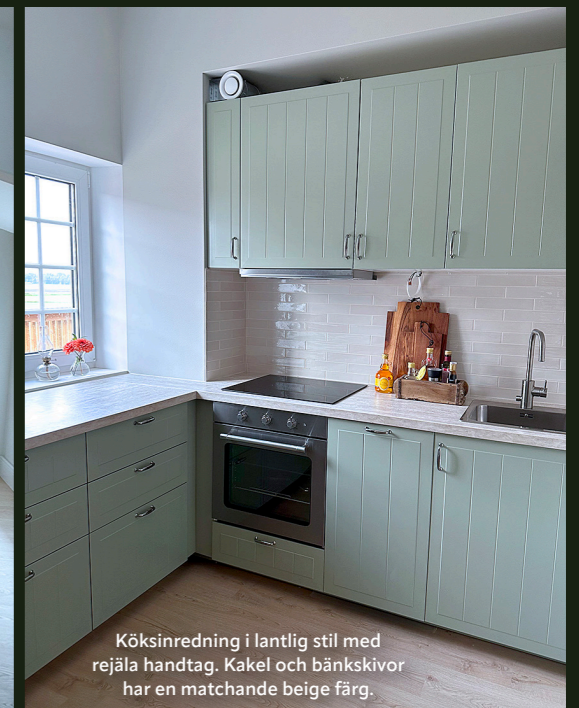
Portar och dörrar på alla husen har samma gråa färg. Enhetligt när vi ser husen på håll.

Huset är byggt helt i lösvirke på betongplatta och med stålförstärkt bjälklag mellan första och andra våningen.

Andra våningen går i en behaglig grön färg.

Köksinredning i lantlig stil med rejäla handtag. Kakel och bänkskivor har en matchande beige färg.